

Kapucíni střežili před komunisty prastarý recept na léčivý lektvar.
Nyní výrobu obnovili

S láskavým dovolením redakcie Brněnská drbna vám dnes prinášame článok ich šéfredaktora Michala Šťastného o kapucínskom balzame.

Více než sedmdesát let ležel v trezoru kapucínského řádu tajný recept na výrobu léčivého balzámu, který z československých pultů zmizel v padesátých letech minulého století. Nyní se známý bylinný výtažek původem z 16. století díky úsilí bratří znovu vrátil na trh.

Představitelé řádu, jehož patronem je František z Assisi, mají s přípravou léčivých mastí, kapek či balzámů stovky let zkušeností. Posláním kapucínů je v duchu učení svého zakladatele primárně pomáhat nemocným, chudým či raněným. Právě díky této úloze bylo zvykem, že v prostorách klášterů provozovali lékárny, v nichž vznikl i bylinný balzám, jehož počátky se datují k vládě Rudolfa II (1576-1611).

„Rudolfinská Praha byla tehdy světovým centrem alchymie. Podle dostupných informací se přípravek podobný Kapucínskému balzámu vyráběl přímo pod vedením Oswalda Crolla, osobního lékaře Rudolfa II. Používal se univerzálně na různé typy obtíží. Dokonce v době třicetileté války se dával vojákům na sečná zranění,“ říká majitel Klášterní officíny Marek Motyčka, jenž ve spolupráci s bratry dal recept znovu dohromady.

Kapucíni střežili před komunisty prastarý recept na léčivý lektvar.
Nyní výrobu obnovili

Marek Motyčka s Kapucínským balzámem

Slávu skončila s komunisty

První zmínky o nynější podobě balzámu sahají do první poloviny osmnáctého století, kdy jej vyrobili kapucíni v pražském klášteře na Loretánském náměstí. Bylinný výtažek rychle nabyl na oblíbenosti díky svým účinkům. Používal se převážně jako dezinfekce nebo například pomáhal lidem při žaludečních či kožních problémech, což oceňovali zákazníci po celém světě. Lektvar se vyvážel například do Spojených států amerických, Německa nebo Polska.

V kapucínských klášterech fungovala výroba přípravků do konce 19. století. S postupnými změnami režimu v první polovině dvacátého století minulého století, ale věhlas lahviček upadal, aby nakonec výroba v padesátých letech úplně skončila.

„V roce 1950, kdy se uskutečnila Akce K, došlo k faktické likvidaci řeholního života v Československu. Dotklo se to tedy i výroby balzámů. Recept měl k dispozici pouze provinciál a zůstal přísně střežený v trezoru, aby se neztratil nebo jej někdo neukradl. Po sedmdesáti letech se bratři k výrobě znovu vrátili, protože věří, že přípravek může znovu pomáhat,“ říká

Kapucíni střežili před komunisty prastarý recept na léčivý lektvar.
Nyní výrobu obnovili

Kateřina Hlouchová, vedoucí Kapucínské hrobky v Brně.

Brněnský kapucín Cyril s bylinným výtažkem

Recept znají jen vyvolení

Kapucíni přišli se starým popsáním listem poprvé za odborníkem před dvěma lety, tehdy ještě netušili, zda se podaří recept znovu oprášit. „Brněnský kapucín Disman tehdy přišel se složením surovin, ale žádné přesné množství nebo poměry tam nebyly uvedeny. S podobnými recepty ale mám zkušenosti a dá se mnohé odhadnout. Když jsem viděl suroviny, hned jsem věděl, co je a není možné. Jak říkám, kdo chce hledá řešení, kdo nechce nachází důvody,“ vypráví Motyčka.

Složení balzámu se přísně střeží. Není proto možné sdělit, jaké bylinky lektvar obsahuje. Motyčka ale dává zvědavcům malou nápovědu. Všechny obsažené bylinky si tehdy bratři v hnědém hábitu se špičatou kapucí, což je charakteristický oděv kapucínů, pěstovali na zahrádkách.

„Je tam zhruba pětatřicet druhů bylinek. Můžu prozradit, že je tam třezalka, levandule, rozmarýn nebo vonné pryskyřice. Přesné složení se ale zákazník nedozví. Jsou jen dva lidé, kteří znají přesný recept,“ říká přední moravský alchymista, jenž dříve přednášel o léčivech i

Kapucíni střežili před komunisty prastarý recept na léčivý lektvar.
Nyní výrobu obnovili

studentům na vysoké škole.

Nyní se snaží kapucíni vrátit přípravku ztracenou slávu. Podle Hlouchové část z ceny balzámu půjde na činnost řádu, který udržuje kulturně historické dědictví. Přípravek, který si oblíbili i třeba lidé, co mají problémy s akné či ekzémem, je možné si koupit v kapucínské hrobce v Brně nebo v Praze na Loretě.

Kapucínský balzám

Michal Šťastný / brnenska.drbna.cz

Foto: Jitka Koudelová

The post [Kapucíni střežili před komunisty prastarý recept na léčivý lektvar. Nyní výrobu obnovili](#) appeared first on [Zasvětený život](#).

(Zamyslenie zo stránky [zasvatenyzivot.sk](#).)